

Beretning nr. 3

Folketinget 2017-18

Beretning afgivet af Sundheds- og Ældreudvalget den 26. juni 2018

Beretning

om

rekruttering af social- og sundhedspersonale i kommunerne

1. Politiske bemærkninger

Et flertal i udvalget (S, DF, EL, ALT, SF og RV) mener, at rekrutteringsudfordringerne i ældreplejen er så alvorlige, at de kræver akut handling. Hvis ikke der sættes ind nu, risikerer manglen på kvalificeret personale at betyde forringelser af den pleje og omsorg, vi giver de ældre.

Til flertallets store utilfredshed må det desværre konstateres, at regeringen hverken har udvist rettidig omhu eller vilje til at finde løsninger på problemet. Tværtimod har regeringens langsommelige handling forsinket de politiske drøftelser om, hvordan vi styrker rekruttering og fastholdelse af personale i ældreplejen.

Flertallet mener, at den kortlægning, som regeringen har igangsat efter ønske fra et enigt Folketing, har væsentlige mangler og overser, at der er politiske tiltag, der kan iværksættes på kort sigt såvel som på langt sigt. Flertallet forventer i forlængelse heraf, at det ordførermøde, som regeringen har forpligtet sig på i forlængelse af samrådet i Sundheds- og Ældreudvalget den 25. juni 2018, vil være mere end blot et orienteringsmøde, nemlig også et møde, hvor det vil være muligt at handle på de punkter, hvor politiske tiltag kan iværksættes og have effekt på kort sigt.

Flertallet ønsker desuden, at kommissoriet udvides med en afdækning af følgende emner:

- Hvordan sikrer vi flere praktikpladser i regionerne?
- Hvordan sikrer vi flere uddannelsesaftaler indgået undervejs på grundforløbet?
- Hvordan sikres det, at kommunerne indgår flere uddannelsesaftaler med voksne elever ved grundforløbets start?
- Hvordan sikres det, at kommunerne opretter flere fuldtidsstillinger/opnormerede deltidsstillinger?
- Hvilken betydning har ressourceniveauet i kommunerne for at løse rekrutteringsudfordringerne set i lyset af det dobbelte demografiske pres dels fra det stigende antal ældre, dels fra den meget store andel af de nuværende medarbejdere i ældreplejen, der vil gå på pension og forlade arbejdsmarkedet i de kommende år?

– Hvordan sikrer vi hurtig udbredelse af de konkrete erfaringer med bedre fastholdelse af sosu-elever, der allerede i dag findes på landets sosu-skoler?

– Hvordan får man de positive erfaringer fra enkelte steder i landet med et tæt samarbejde mellem sosu-skolerne og VUC udbredt med henblik på at organisere fvu-/avu-undervisning på sosu-skolerne.

– Hvad vil regeringens varslede omlægning af beskæftigelsespolitikken med mindre uddannelse af ledige og mere aktivering betyde for rekrutteringen til sosu-skolerne?

– Hvad betyder det for kvaliteten af uddannelserne, at sosu-skolerne har været hårdt ramt af omprioriteringsbidraget, og hvad skal der til for at sikre en flerårig aftale om sosu-skolernes økonomi, der kan sikre stabilitet på skolerne og for personalet?

– Hvordan vil regeringen sikre, at de kommende FGU-institutioner får fastlagt såkaldte erhvervstemaer, der også retter sig mod pleje og omsorg?

– Hvordan sikres det, at medarbejderne kan fastholdes i faget?

Flertallet opfordrer regeringen til at opdele det videre forløb i to spor; et første spor, hvor der indkaldes til politiske forhandlinger allerede efter sommerferien om løsninger, der kan iværksættes her og nu på allerede kendte udfordringer som frafald og mangel på praktikpladser. Og et andet spor, hvor regeringens kortlægningsarbejde færdiggøres, hvorefter der indkaldes til opfølgende forhandlingerne om yderligere politiske tiltag på baggrund af kortlægningen.

Et mindretal i udvalget (V, LA og KF) anerkender, at kommuners og regioners udfordringer med at rekruttere kvalificeret arbejdskraft på ældre- og sundhedsområdet er store og vigtige at tage hånd om.

For V, LA og KF er en værdig ældrepleje både nu og i fremtiden af største betydning.

Partierne ser med stor tilfredshed på, at der i forbindelse med finansloven for 2018 er taget vigtige initiativer for at dæmme op for rekrutteringsudfordringerne. Der blev f.eks. afsat 500 mio. kr. årligt til bedre bemanding i ældreplejen.

Kommunernes redegørelser for den forventede anvendelse af midlerne i 2018 viser, at ca. 40 pct. af midlerne går til opjustering af arbejdstiden for eksisterende medarbejdere. Der blev endvidere med finansloven for 2018 afsat 70 mio. kr. over 4 år til at nedbringe sygefraværet i ældreplejen.

Partierne bakker op om, at regeringen herudover, efter aftale med DF, vil målrette en pulje på 5 mio. kr. i 2018 til profilering af social- og sundhedsuddannelserne for bl.a. at styrke det brobyggende forløb fra grundskolens ældste klasser til social- og sundhedsuddannelserne.

Partierne anerkender, at der er behov for at gøre mere for at imødekomme rekrutteringsudfordringerne i kommuner og regioner, og noterer sig, at regeringen den 27. juni 2018 har indgået en aftale med KL, Danske Regioner og FOA om praktikpladser på social- og sundhedsuddannelserne i 2019. Aftalen er et vigtigt skridt i den rigtige retning.

Et enigt Folketing besluttede i forbindelse med behandlingen af F 19 i april 2018 at iværksætte en kortlægning af kommuners og regioners problemer med at rekruttere kvalificeret arbejdskraft – herunder en vurdering af, hvordan social- og sundhedsuddannelserne kan rekruttere flere elever. Der lægges i det offentliggjorte kommissorium for kortlægningen op til et tværministerielt arbejde, og det kan på bag-

grund af udvalgets ønsker til kommissoriet, jf. ovenfor, ligeledes konstateres, at der er tale om et arbejde, som involverer en række ministerområder. Partierne er bevidste om den kompleksitet, som rekrutteringsudfordringerne rummer, og er bevidste om, at drøftelser om løsningsmodeller og initiativer involverer flere ressortområder.

Partierne finder det afgørende, at der laves et grundigt arbejde i forbindelse med kortlægningen, men anerkender også behovet for en hurtig proces. Partierne vil derfor opfordre regeringen til at indkalde til politiske drøftelser i august 2018 og orientere om kortlægningens foreløbige resultater.

I forbindelse med behandlingen af F 19 blev det aftalt, at der også vil blive inviteret til politiske drøftelser, når den færdige kortlægning foreligger senest i november 2018. Partierne imødeser en indkaldelse fra regeringen og ser frem til konstruktive forhandlinger.

P.u.v.

Liselott Blixt
formand